

Underlag för övergripande plan med budget Socialnämnden 2019

Dnr: SOCN 2018:64-042

Godkänd av socialnämnden 2018-08-15 § 137

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
1.1	Vision 2025.....	3
1.2	Ansvarsområde.....	3
1.3	Volymutveckling.....	4
2	Tillväxt, jobb & egen försörjning.....	6
2.1	Förutsättningar och verksamhetsförändringar	6
2.2	Översyn av indikatorer.....	7
3	Attraktiva boende- och livsmiljöer.....	8
3.1	Förutsättningar och verksamhetsförändringar	8
3.2	Översyn av indikatorer.....	9
4	Utbildning.....	10
4.1	Förutsättningar och verksamhetsförändringar	10
4.2	Översyn av indikatorer.....	10
5	Omsorg och trygghet	11
5.1	Förutsättningar och verksamhetsförändringar	11
5.2	Översyn av indikatorer.....	13
6	Kultur, idrott & fritid.....	14
6.1	Förutsättningar och verksamhetsförändringar	14
6.2	Översyn av indikatorer.....	14
7	Hållbar miljö.....	15
7.1	Förutsättningar och verksamhetsförändringar	15
7.2	Översyn av indikatorer.....	15
8	Ekonomi & organisation.....	16
8.1	Förutsättningar och verksamhetsförändringar	16
8.2	Översyn av indikatorer.....	18
9	Prioriterade investeringar	19
10	Särskilda beredningsuppdrag.....	20
11	Bilaga: Nya upphandlingar.....	21
12	Bilaga: Fördelning av resultatmål samt indikatorer	22

1 Inledning

Kommunens långsiktiga planering styrs av kommunens vision och den kommunplan som tas fram för varje mandatperiod. Kommunplanen ligger till grund för planeringen för alla år under mandatperioden. Planeringen för ett enskilt år påbörjas under våren då planeringsdirektivet fastställs av kommunstyrelsen. Planeringsdirektivet innehåller dels ekonomiska ramar för nämnder och bolag, dels uppdrag och anvisningar för det fortsatta planeringsarbetet. Utifrån kommunplanen och planeringsdirektivet tar nämnder och bolag fram underlag för kommunens övergripande plan med budget. Detta underlag lämnas till kommunstyrelsen i augusti.

Under september och oktober sker beredning av kommunens övergripande plan med budget, som behandlas i kommunstyrelsen i oktober och fastställs i kommunfullmäktige i november. I den övergripande planen med budget fastställs mål och uppdrag samt ekonomiska ramar för det kommande året, med en plan för de två följande åren. Efter att den övergripande planen med budget har beslutats av kommunfullmäktige ska nämnden senast i december fastställa sin plan med budget. Parallellt sker också förvaltningens verksamhetsplanering av hur arbetet ska genomföras för att nå kommunfullmäktiges och nämndens mål och uppdrag.

Efter att den övergripande planen med budget har beslutats av kommunfullmäktige ska nämndens plan med budget fastställas. Eftersom nya nämnder tillträder 1 januari 2019 kan nämndernas planer med budget inte fastställas förrän i februari 2019

Den årliga övergripande planeringsprocessen i Katrineholms kommun beskrivs i kommunens styrssystem.

1.1 Vision 2025

I Katrineholm är lust den drivande kraften för skapande och utveckling – för liv, lärande och företagsamhet. Lust är passion, vilja, ambition. Det är också det lustfyllda – det vi lever för och det vi lever av – mat, kärlek, arbete, gemenskap, upplevelser. Läget är rätt – rätt geografiskt och rätt för handling och förändring.

Katrineholm – Läge för liv & lust

1.2 Ansvarsområde

1.2.1 Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för att fullgöra uppgifter som råd, stöd, biståndsprövningar och behandlingsinsatser enligt socialtjänstlagen, familjerättsliga ärenden, ärenden och insatser enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). Enligt Socialtjänstlagen (SoL) 3 kap. 3 § ska samtliga insatser inom socialtjänsten vara av god kvalitet. Utförande av insatser inom socialtjänsten genomförs av personal med relevant utbildning och erfarenhet. Kvalitet i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.

Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) är en skyddslag för barn och unga under 21 år och ett komplement till socialtjänstlagen, när nödvändig hjälp och stöd inte kan ges med samtycke från barnet och/eller dennes föräldrar. Socialtjänsten kan komma med förslag på olika typer av lösningar för att föräldrarna ska få det stöd de behöver för att barnet/barnen ska ha det bra. I de fall där vare sig föräldrarna eller barnet/barnen samtycker till socialtjänstens förslag kan LVU användas för att se till att vården kan ges. För att vård ska kunna ges, med stöd av LVU, måste socialnämndens utsedda utskott ansöka och få detta beviljat hos Förvaltningsrätten.

Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) är även den en skyddslag och kan tillämpas då möjligheterna att tillgodose en missbrukares behov av vård i frivillig form är uttjänta eller har varit otillräckliga. Vården enligt LVM syftar till att avbryta en destruktiv utveckling av ett missbruk och motivera klienten till behandling som kan leda till ett liv utan missbruk. För att vård ska kunna ges, med stöd av LVM, måste socialnämndens utskott ansöka och beviljas detta hos Förvaltningsrätten.

Enligt skuldsaneringslagen 2 § ska kommunerna lämna råd och anvisningar i budget- och skuldfrågor. Denna skyldighet gäller även under skuldsaneringsförfarandet och betalningsplanens löptid. Socialnämnden erbjuder budget- och skuldrådgivning till Katrineholms och Vingåkers skuldsatta invånare.

I arbetet med försörjningsstöd har gällande lagstiftning gett socialförvaltningen två uppdrag. Det primära uppdraget är att stödja den enskilde under försörjningsstödsprocessen så att denne blir självförsörjande. Det sekundära uppdraget handlar om att i väntan på att den enskilde är självförsörjande har denne, under vissa förutsättningar och efter behovsprövning, rätt till bistånd i form av försörjningsstöd.

Till socialnämndens uppgifter hör även handläggning av serveringstillstånd samt tillståndsgivning och tillsyn enligt alkohollagen. Som grund för bedömning av serveringstillstånd ligger alkohollagen och andra tillämpliga lagtexter.

Socialnämnden ansvarar även för ungdomsmottagningen, programinsatser för brottsbenägna ungdomar, råd och stöd för utsatta kvinnor, insatser mot familjevåld, budgetrådgivningen och handläggning enligt skuldsaneringslagen.

För att kunna nå personer i ett tidigare skede och för att kunna ge vård på hemmaplan har socialnämnden utvecklat olika former av öppenvårdsinsatser såsom Mercur och Familjeenheten. Socialförvaltningen driver även två hem för vård och boende (HVB), Kollektivet HVB och Vallmovillan HVB för ensamkommande ungdomar. Vallmovilla kommer att stänga 1 oktober 2018. Dessa verksamheter har även stödboenden kopplade till sig.

Vårdförbundet Sörmland bedriver familjerådgivning och institutionell behandling vid Vårnäs behandlingshem för flera kommuners räkning. Katrineholms kommun är medlem i Vårdförbundet och har tillgång till öppet intag till Vårnäs behandlingshem.

1.3 Volymutveckling

1.3.1 Socialnämnden

Volymmått	Utfall 2017	Utfall jan-jun 2018	Prognos 2018	Prognos 2019
Antal hushåll som beviljats ekonomiskt bistånd, genomsnitt per månad	643	595	650	550
Antal ensamkommande barn och unga	156	68	100	50
Antal utnyttjade vårdygn i familjehem, ensamkommande barn och unga	21822	6699	15 000	12000
Antal utnyttjade vårdygn i stödboende/HVB, ensamkommande barn och unga	16819	2848	10 000	6000
Antal utnyttjade vårdygn i familjehem, barn och unga exkl ensamkommande	21018	11361	20 000	22000

Volymmått	Utfall 2017	Utfall jan-jun 2018	Prognos 2018	Prognos 2019
Antal utnyttjade vård dygn på institution, barn och unga exkl ensamkommande	4060	3465	6 000	7000
Antal utnyttjade vård dygn på institution, vuxna	7387	3619	6 000	7000
Antal utnyttjade vård dygn på Vårnäs, öppet intag	1225	311	1 100	1100
Antal pågående insatser, kontaktfamiljer/kontaktpersoner	84	52	100	100
Antal kvinnofridsärenden	110	58	100	120
Antal sociala kontrakt	103	101	120	120
Antal stadigvarande serveringstillstånd	28	32	30	35
Antal inkomna aktualiseringar	3617	2527	4 000	5000
Antal startade utredningar	1679	1058	2 000	2200
Antal avslutade utredningar	1836	968	2 000	2000
Antal pågående utredningar	2196	1402	3 000	3000

Under antalet vård dygn på Vårnäs, öppet intag har vi bara uppgifter till maj 2018

Följande volymmått föreslås förändras/tas bort/läggas till	Förslag till förändring
Antal ärenden spelmissbruk läggs till	

1.3.1.1 Kommentarer till volymmått

Den stora förändringen under volymmått är nedgången av antalet ensamkommande barn och unga och tillkommande vård dygn samt minskningen av hushåll som uppburit ekonomiskt bistånd.

Från och med den 1 januari 2018 ingår problem med spel om pengar i socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Det innebär att kommuner och landsting blir ålagda att förebygga spelproblem. De ska också erbjuda stöd och behandling till personer som har allvarliga problem med spel om pengar. För att följa utvecklingen av antalet ärenden vill socialnämnden lägga till spelmissbruk som volymmått

2 Tillväxt, jobb & egen försörjning

Övergripande mål

- Befolkningstillväxt
- Hög sysselsättning
- Ökad egen försörjning
- Växande och mångsidigt näringsliv
- Landsbygdsutveckling

2.1 Förutsättningar och verksamhetsförändringar

I övergripande plan med budget för 2018 gav kommunfullmäktige i uppdrag till Viadidaktnämnden, socialnämnden och Samhällsbyggnadsförvaltningen att gemensamt utveckla och effektivisera arbetsformer som säkerställer ett tydligt arbetsmarknadsperspektiv i kommunens arbete med försörjningsstödstagare. Det gemensamma samarbetet har bland annat sett över hur samarbetet mellan förvaltningarna och andra aktörer kan utvecklas för att stärka förutsättningarna för en ökad övergång till arbete och studier. Viadidakts bedömning är att samarbetet kommer att bidra till en utveckling av verksamheten. Uppdraget återrapporteras i ett separat ärende till kommunstyrelsen inför beredningen av övergripande plan med budget 2019-2021. I samband med detta uppdrag har ett studiebesök genomförts i Borås kommun, där ett omfattande arbete med att växla försörjningsstöd mot anställning i kommunen genomförts.

Vidare har regeringen under 2018 aviserat ett reformprogram för minskad segregation med 1,35 miljarder under 2019 och därefter 2,2 miljarder årligen till 2025. Katrineholm är en av 32 kommuner som ska ges stöd inom ramen för programmet. Detta kan komma att påverka socialnämndens verksamheter under kommande år, framförallt då ett av fokusområdena är minskad långtidsarbetslöshet. Under hösten kommer kommunen att kunna ansöka om 8 miljoner kronor där en del kan användas som ett pilotprojekt kopplat till kommunala anställningar för försörjningsstödstagare. För integrationen i vår kommun är detta extra viktigt så att inte nyanlända och personer med utländsk bakgrund fastnar i bidragsberoende och att man inom både offentlig sektor och inom näringslivet ser denna grupp som blivande arbetskraft som kan säkra vår välfärd i framtiden.

Bidragstiden för de som uppbär försörjningsstöd tenderar att bli längre för vissa grupper. Antalet hushåll som uppbär bidrag har minskat. Detta har sin orsak i att de försörjningsstödstagare som står nära arbetsmarknaden kommer ut i arbete medan de hushåll som fortsatt söker försörjningsstöd står längre ifrån arbetsmarknaden. I dessa hushåll finns det i regel många barn. Det innebär att kostnaden för försörjningsstöd inte minskat i den takt som antalet hushåll minskat. Detta är en trend som många av Sveriges kommuner redovisar och Katrineholm är inget undantag. Det är en stor och viktig utmaning framåt att få fler kvinnor och män vidare till egen försörjning. Även ur ett barnperspektiv är det av största vikt att föräldrar kommer vidare till någon form av arbete eller studier. Katrineholm är en av de kommuner högsta antalet barn som lever i familjer med en ekonomisk utsatt situation, s.k. barnfattigdom. Troligtvis minskar trycket på den sociala barnavården när föräldrarna kommer i egen försörjning och blir föredömen för framtida generation och påverkar även inflödet av ärenden kring relations- och uppfostringsvåld. Där för blir frågan om att växla bidrag mot anställning en viktig åtgärd.

Möjligheten till CSN-lån för långtidsarbetslösa från 1 september 2018 skapar förhoppningsvis en möjlighet för våra målgrupper att komma närmare egen försörjning.

Inom socialtjänsten ser vi också en markant ökning av dödsboanmälningar, vilket innebär att dödsboets tillgångar endast räcker till kostnader för begravning och andra utgifter i samband

med dödsfallet och det inte finns någon fast egendom eller tomträtt i dödsboet. Det kan också innebära att det inte finns några tillgångar till begravning och andra omkostnader.

Antalet skuldsatta ökar, att arbeta förebyggande budgetrådgivning blir allt viktigare för Socialförvaltningen. 167 skuldsaneringar pågår, 18 nya ärenden inkom under maj månad. 22 ärenden står i kö. I Sverige har ansökningar ökat med 80 procent, de största orsakerna är skilsmässa, sjukdom, arbetslöshet och olönsamt företag. Svårast att få skuldsanering har de som överkonsumerat.

Socialnämnden kommer fortsätta bidra till att främja kommunens företagsklimat. För att underlätta för restaurangägare att ansöka om serveringstillstånd och anmäla serveringsansvariga tillhandahåller socialnämnden e-tjänster gällande serveringstillstånd. Utbildningen *Ansvarfull alkoholservering* hålls en gång per år för restaurangägare och personal. Utbildningens syfte är att ge ökade kunskaper om alkoholens skadeverkningar och en större förmåga att säga nej till överservering, minska riskerna för alkoholrelaterade våldshandlingar och olyckor i restaurangmiljö, höja personalgruppers kunskaper om olika droger och drogsituationen, informera om lagar och förordningar vid alkoholservering samt restaurangpersonal och ordningsvaktens befogenheter och skyldigheter samt ge tips och råd om hur vanligt förekommande konflikter med gäster kan hanteras.

Socialnämnden samverkar med flera myndigheter kring serveringstillstånd och bjuder in restaurangägarna till träffar två gånger per år. Tillsyner av krogarna i centrum kommer fortsätta genomföras enligt den tillsynsplan som socialnämnden fastställer varje år.

2.2 Översyn av indikatorer

Ej aktuellt

3 Attraktiva boende- och livsmiljöer

Övergripande mål

- Ökat bostadsbyggande
- Attraktiv stadsmiljö
- Levande landsbygd
- Säker och funktionell infrastruktur och kollektivtrafik

3.1 Förutsättningar och verksamhetsförändringar

I Katrineholm byggs just nu många bostäder för att möta en framtida befolkningstillväxt vilket är glädjande. Trots detta finns det grupper som lever i en utsatt situation på bostadsmarknaden. Den bostadssituationen får flera konsekvenser för socialförvaltningens verksamhet. Bristen på bostäder för denna grupp är försvårande för de som står på kö till sociala kontrakt eller träningslägenhet och lever under förhållanden som inte är skäliga. Flera familjer har även många barn vilket innebär att många familjer lever i trångboddhet och detta påverkar hela familjens situation. Barn har svårt att vara hemma och läsa läxorna och vissa barn tvingas att vistas utomhus i hög grad vilket kan öka risken att sökas upp av andra ungdomar med en kriminell livsstil och missbruk.

Inom Socialförvaltningen för vi dagliga diskussioner med personer och familjer där boendesituationen är ohållbar men där förvaltningen inte har resurser att möta upp problematiken. Socialförvaltningen tvingas även acceptera något högre hyror från hyresvärdar eftersom det inte finns något billigare alternativ. 2019 kommer troligen fortsätta medföra stora utmaningar att få fram billiga lägenheter för att personer inte ska fastna permanent i ett socialt kontrakt eller i en träningslägenhet. Utvecklingen av bostadslöshet för utsatta grupper kan förväntas öka under resterande delen av året och under 2019, det kan komma att medföra fortsatt höga kostnader för tillfälligt boende, sociala kontrakt och träningslägenheter inom kommunens socialförvaltning. Socialförvaltningen efterfrågar därför en bostadspolitisk diskussion hur vi skall hantera bostadsfrågan för utsatta grupper så att inte förvaltningen står ensam i detta arbete. Detta gäller även ungdomar som behöver ett bra och billigt boende för att kunna bo kvar i kommunen.

Ensamkommande barn och unga vars familj får uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning till den unge vill av naturliga skäl bosätta sig i samma kommun där barnet vistas är fortfarande en osäkerhetsfaktor kring antalet som kommer att bosätta sig här på anknytning. Om familjen bosätter sig i Katrineholm anses kommunen vara ytterst ansvarig enligt 2 kap 1§ SoL för att se till att familjen får det stöd och hjälp de är i behov av. Familjeåterföreningarna är inte primärt socialnämndens ansvar men nämndens förvaltning kommer involveras i dessa ärenden dels om föräldrar inte kan tillgodose barnens grundläggande behov och dels genom att stödja hushållet med försörjning under deras väntan på att Arbetsförmedlingen ska skriva in dem i etableringen.

En annan utsatt grupp kopplad till bostadssituationen är kvinnor utsatta för relationsvåld som måste erbjudas skyddat boende. Oftast bor förövaren kvar i boendet och kvinnan tvingas flytta. Vid många tillfällen har bostadsbristen och en svår ekonomisk situation för kvinnan gjort det svårt att hitta ett eget boende, vilket inneburit att socialtjänsten tvingats att erbjuda ett socialt kontrakt eller träningslägenhet till en person utan sociala problem i övrigt.

Regeringen har beslutat om en översyn av Socialtjänstlagen (dir 2017:39) är påbörjad och har kommit med sitt första delbetänkande. Tanken är att den nya socialtjänstlagen ska gälla från 2019. I delbetänkandet förstärks socialnämndens roll när det gäller medverkan i

samhällsplaneringen och formerna för denna medverkan skall utvecklas och etableras. Detta kommer troligtvis innebära att socialnämnden kommer att komma in i ett tidigare skede vid exempelvis etablerande av ny bostadsområden.

3.2 Översyn av indikatorer

Ej aktuellt

4 Utbildning

Övergripande mål

- Fler flickor och pojkar ska klara målen i grundskolan och gymnasieskolan och nå höga resultat
- Trygga barn och ungdomar som mår bra
- Höjd utbildningsnivå

4.1 Förutsättningar och verksamhetsförändringar

För socialtjänstens arbete är bra skolresultat oerhört viktiga som friskfaktor. En ungdom som gått genom gymnasiet med godkända betyg blir sällan föremål för socialtjänstens insatser. Därför är samarbetet med Bildningsförvaltningen oerhört viktigt när det gäller att möta upp barn och unga som befinner sig i riskzon för att hamna i utsatta sociala situationer. Här är arbetet med s.k. "hemmasittare och skolvägrare" extra viktigt. Socialförvaltningen gör också kontinuerliga informationsbesök på kommunens skolor gällande bl.a. orosanmälningar. Vi ser även vuxenutbildningen som mycket viktig, där individer kan få en andra chans att läsa in sina gymnasiebetyg och nyanlända genom svenska för invandrare SFI kan förberedas för högre studier och den svenska arbetsmarknaden.

Behovet av SkolFam (systematiskt arbete med placerade barns skolgång i samverkan med Bildningsförvaltningen) har ökat, dock kan vi inte ta emot fler elever då arbetet sker inom ordinarie verksamhet. I dagsläget kan vi ta emot 11 elever per termin. En diskussion pågår med Bildningsförvaltningen om att kunna ge stöd inom ramen för Elevhälsan för de placerade barn som står utanför SkolFam och har behov av extra stöd i skolan.

Våra ungdomar på våra egna HVB-hem och stödboenden visar på förbättringar i skolresultaten, en orsak till detta är att personalen ser vikten av goda skolresultat som en viktig friskfaktor för att ge ungdomarna redskap för att skapa sig en god framtid. En identifierad grupp som vi behöver prioritera när det gäller skolresultat är ensamkommande barn och unga placerade i nätverkshem, familjehem hos släktingar. Här har familjehemsgruppen startat ett utvecklingsarbete i samarbete med de hemmen och skolan.

4.2 Översyn av indikatorer

Tillägg av indikator:

Antalet placerade barn i familjehem som är godkända i kärnämnen och i de nationella proven

5 Omsorg och trygghet

Övergripande mål

- Social omsorg som utgår från individens behov och självbestämmande för ökad trygghet och livskvalitet
- Katrineholm ska vara en trygg och säker kommun att leva och verka i

5.1 Förutsättningar och verksamhetsförändringar

Förslaget till nya gymnasielagen för ensamkommande ungdomar som det togs beslut om i riksdagen den 7 juni kommer att påverka vårt arbete med ensamkommande, cirka 10-15 individer kan bli aktuella. Det är många oklarheter i den nya lagstiftningen vilket lagrådet har påtalat. Planeringen är att det kommer genomföras ändringar i befintlig ersättningsförordning (2010:1122) så att denna grupp omfattas, dvs. kommunen kommer för de som folkbokför sig att få schablonen för nyanlända (133 200 kr) och 750 kr/dygn fram till första kalenderhalvåret som den unge fyller 20 år under förutsättning att hen har studiehjälp från CSN. När det gäller deras boende kommer det inte att göras någon fördelning av de ungdomar som kan omfattas av de nya gymnasierglerna, utan de väljer själva var de vill bosätta sig och söka utbildning efter uppehållstillstånd. De kommer inte att omfattas av bosättningslagen, utan är att betrakta som vuxna egenbosatta. Osäkerheten är stor hur många individer som kommer att bo kvar eller bosätta sig i kommunen när de fått tillfälligt uppehållstillstånd.

Den sista oktober avvecklas Vallmovillan vårt HVB-hem för ensamkommande ungdomar. Anledning till det är det minskade mottagandet av gruppen. För de ungdomar som blir kvar öppnas ett stödboende kopplat till vår stödboendeverksamhet Klivet. För att under år 2019 arbeta systematiskt med den grupp ensamkommande som blir kvar i kommunen har förvaltningen fått medel från Länsstyrelsen med syftet att underlätta och förstärka integrationen i kommunen för denna grupp. En grupp som särskilt prioriteras är de som bor i så kallade nätverkshem (boende hos släktingar eller andra närstående).

Kommunens Handlingsplan för utveckling av insatser inom området psykisk ohälsa 2016- 2020 kommer ur projektet Uppdrag Psykisk Hälsa, som är resultatet av en överenskommelse mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Syftet med överenskommelsen är att skapa förutsättningar för ett långsiktigt arbete på området psykisk ohälsa med ett gemensamt ansvarstagande från berörda aktörer. Fokus på aktiviteter under 2019 kommer det vara utbildningar i suicidprevention, främst till skolpersonal. Utbildning för socialförvaltningens personal och vård- och omsorgsförvaltningens personal i Case management. Metoden är ett arbetssätt som skapar ett ramverk för samverkan och ger personer med psykisk ohälsa möjlighet till ökad delaktighet och inflytande över sin egen rehabilitering.

Den sociala insatsgruppen (SIG) kommer fortsätta att aktivt arbeta med ungdomar som riskerar att utveckla en kriminell livsstil. Ju tidigare insatsen har satts in ju bättre resultat har det gett. Arbetsmetoden sociala insatsgrupper utgår från samverkan på individnivå med regelbundna möten där alla berörda myndigheters representanter och individen deltar, under socialtjänstens ledning. Samverkan på individnivå görs möjlig genom ett samtycke från den unge eller den unges vårdnadshavare. Utifrån att målgruppen under 2018 har ökat och utifrån att insatsen gett goda resultat kommer det 2019 att ses över vilka möjligheter det finns att tillsätta en samordnare för arbetet med SIG.

Ärenden kopplat till hedersrelaterat våld och förtryck har ökat under år 2018, b.l.a. med anledning av detta har en handlingsplan för Socialförvaltningens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck tagits fram och beslutats av Socialnämnden den 13 juni 2018. Syftet med planen är

att öka kompetensen hos medarbetarna kring problemet och att utsatta individer får rätt stöd. Förvaltningen ser arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck inte enbart som Socialförvaltningens ansvar. Att upprätta ett samarbete med exempelvis Bildningsförvaltningen och Viadidakt är nödvändigt för att öka kompetensen i organisationerna och därmed öka kunskapen. Under våren år 2019 kommer Socialförvaltningen att anordna en konferens om frågan som kan bli ett avstamp för ett tydligare samarbete mellan förvaltningarna.

I januari startas en familjecentral i Nävertorps gamla vårdcentral. Socialförvaltningen medverkar i detta samarbete med Landstinget och Bildningsförvaltningen. En familjestödjare från förvaltningen kommer anställas för att arbeta förebyggande med stöd, rådgivning och utbildning till de föräldrar som har behov av det. Tjänsten tas inom befintlig budgetram vilket innebär det att familjeenheten minskar med en tjänst. Det innebär minskade personalresurser och minskat utrymme för att arbeta med hemmaplanslösningar som kan minska placeringskostnaderna. Det finns ett stort behov av föräldrautbildning för våra nyanlända och utrikesfödda föräldrar. Förvaltningen planerar att arbeta nära våra invandrarföreningar och under år 2019 planeras en gemensam satsning inom KFV (Katrineholm, Flen, Vingåker) på föräldrautbildning för den somaliska föräldragruppen.

Under 2018 har en extern uppdragstagare utrett behovet om samordnad vård och omsorg på hemmaplan för individer med samsjuklighet, dvs. individer med missbruk, somatisk och psykisk ohälsa. I utredningen har behovet av ett kommunalt boende för denna grupp i samverkan mellan Socialförvaltningen och Vård- och omsorgsförvaltningen. Utredningen slutsatser är att det inte är lönsamt att starta ett eget boende, istället föreslår utredaren att ansvar, beslutsbefogenhet och mandat hanteras av Socialförvaltningen och att en processledare anställs som skall leda utredning, bedöma och ge förslag på verkställighet för individer i denna grupp. Det finns många frågetecken kring denna modell och den kan påverka budgeten för förvaltningen inför år 2019.

Placerade barn och unga har i regel sämre hälsa och tandvård än övriga barn. Med anledning av detta har det tagits fram rutiner för läkarundersökning och tandundersökning mellan länets kommuner och landstinget. Beredningsgrupp barn inom ramen för närvårdsamverkan följer upp NSV:s (Nämnden för samverkan inom socialtjänst och vård) mål för 2018 där 75 procent av de barn och unga personer 18-20 som placeras för vård utanför det egna hemmet ska ha genomgått en hälsoundersökning. FoU i Sörmland har fått i uppdrag att genomföra kartläggningen. I dagsläget är 64 procent av de placerade barnen placerade av Socialförvaltningen, vilket är en avsevärd förbättring mot hur det såg ut vid årsskiftet då det var ca 20 procent.

I början av 2018 ökade behovet av placeringar inom Statens institutionsstyrelse (SiS) och tidvis har myndigheten haft svårt att omedelbart anvisa plats när behov har funnits i olika ärenden. Placeringarna är kostsamma och från kommunen har riktats kritik mot myndigheten när det gäller platsbrist, prioritering av anvisningar och personalens kompetens. De som placeras på myndighetens institutioner är oftast av komplex natur och behöver möta personal med kompetens exempelvis av neuropsykiatriska diagnoser. Den kritik förvaltningen har resulterade i en skrivelse till SiS från länets socialchefsnätverk. När det gäller placering av barn och unga med komplexa vårdbehov så har ett arbete på börjats i länet i samarbete mellan kommunerna och landstinget för undersöka möjligheten till en gemensam lösning på detta.

Socialstyrelsen har i sitt regleringsbrev från regeringen i uppdrag att utreda en integrerad vårdform och specialiserad och integrerad vårdform. Detta berör ovan nämnda grupp och sak redovisas till regeringskansliet senast den 15 februari 2019.

Under de senaste åren har många rapporter vittnat om att den psykiska ohälsan ökat bland barn och unga. I Landstinget Sörmlands undersökning Liv och Hälsa ung, har 60 % av flickorna och 40 % av pojkarna i årskurs 9 mått dåligt mer än två veckor i följd under två veckor i följd. Vården har inte kunnat möta dessa behov. Köerna till barnpsykiatrisk vård är omfattande och

har uppmärksammats i media. Med anledning av detta ser vi oroande på vad konsekvenserna blir av att den barnpsykiatriska vården flyttat från Kullbergsska sjukhuset till Nyköpings sjukhus. Kommunikationerna dit är bristfälliga vilket innebär att utsatta grupper får svårt att ta sig dit. Att Landstingets beroendemottagning saknar mottagning för ungdomar ser vi också som en brist. Detta strider om mot en jämlik och tillgänglig vård och försvårar vår samverkan med berörda enheter. Den nystartade samtalsmottagningen in om barn- och ungdomspsykiatri är tyvärr inte tillräckligt tillgänglig så att den väger upp ovan nämnda problem.

I statens offentliga utredningar SOU 2017:112 föreslås ett stärkt barnperspektiv i skyddat boende. Två av förslagen berör socialtjänsten att skyddat boende ska regleras i socialtjänstlagen och att socialnämnden noga ska följa vården av de barn och unga som vistas där och säkerställa barnets rätt till skolgång och hälso- och sjukvård. Beslut om detta sker i samband med beslutet om den nya socialtjänstlagen.

5.2 Översyn av indikatorer

När det gäller indikatorerna under målet Fortsatt utveckling av socialnämndens insatser utifrån den enskildes behov så kommer socialförvaltningen att mäta dessa vartannat år. När det gäller indikatorn; Andel brukare som upplever att socialförvaltningen har god tillgänglighet och bra bemötande så mäter den inte målet, därför kan den tas bort

6 Kultur, idrott & fritid

Övergripande mål

- Ett rikt kultur- och fritidsliv som alla invånare kan ta del av
- Goda förutsättningar för spontan och organiserad idrott
- Stark samverkan med föreningslivet
- God folkhälsa

6.1 Förutsättningar och verksamhetsförändringar

Kommunens viktiga arbete med Lyckliga gatorna fortsätter som innehåller fritidsaktiviteter och gatufester. Socialförvaltningen bidrar i detta arbete. Samtidigt innebär nya uppdrag stora krav på planering och eventuella omprioriteringar i verksamheten. I detta sammanhang vill förvaltningen också lyfta behovet av tydlig struktur för arbetet och att samarbetet mellan de iblandande aktörerna utvecklas. Socialförvaltningen vill bidra med att få med föräldrarna i detta viktiga arbete och knyta ihop det med vårt arbete med föräldrautbildning

6.2 Översyn av indikatorer

Ej aktuellt

7 Hållbar miljö

Övergripande mål

- Minskad klimatpåverkan
- Rena sjöar och vattendrag
- Biologisk mångfald
- God bebyggd miljö

7.1 Förutsättningar och verksamhetsförändringar

Socialförvaltningen har anslutit sig till Energikontorets projekt Cykelvänlig arbetsplats för att underlätta cykling till och från arbetet och under arbetet.

Arbete med de lokala miljömålen kommer att fortsätta även 2019. Socialförvaltningen kommer fokusera på att kontrollera transportmedel som används för exempelvis resor till och från familjehem. Transportmedel som förvaltningen använder sig av ska även i fortsättningen ha lägsta möjliga miljöpåverkan.

Socialförvaltningen finns representerad i kommunen digitaliseringsråd och kommer arbeta aktivt med digitalisering inom förvaltningens olika verksamheter. Genom digitalisering ska användningen av exempelvis papper och pappersutskrifter minska. Åtgärder för miljöanpassad belysning kommer att ske i samband med ombyggnationen av lokalerna på Västgötagatan.

7.2 Översyn av indikatorer

Ej aktuellt

8 Ekonomi & organisation

Övergripande mål

- God ekonomisk hushållning
- Tillgänglig, tydlig och öppen organisation
- Attraktiv arbetsgivare för tryggad personalförsörjning

8.1 Förutsättningar och verksamhetsförändringar

Regeringen har beslutat om en översyn av Socialtjänstlagen (dir 2017:39) är påbörjad och har kommit med sitt första delbetänkande. Tanken är att den nya socialtjänstlagen ska gälla från 2019. Ett delbetänkande har kommit och utredningens bedömningar är bl.a. följande:

- Det kommer att behövas en kombination av olika åtgärder och styrmedel för att ett förebyggande perspektiv i socialtjänsten ska bli verklighet som syftar till att förebygga sociala problem och social utestängning som ska bedrivs på samhälls-, grupp och individnivå.
- Det förebyggande arbetets innehåll, omfattning och utveckling över tid behöver synliggöras.
- Kommunen bör ta ett övergripande och aktivt ansvar för att samordna det förebyggande arbetet i kommunen och för socialtjänstens medverkan i samhällsplaneringen. Former och arbetssätt för socialtjänstens medverkan i samhällsplaneringen behöver utvecklas och etableras.
- Behovet av samordnad kunskapsutveckling, kunskapsspridning samt utveckling och förvaltning av evidensbaserade förebyggande metoder är stort. Här har regional stödstrukturer ett viktigt ansvar och deras arbete behöver säkras på sikt.

När det gäller socialtjänstens framtida arbete utifrån den nya socialtjänstlagen vet vi bara att den har ett tydligt fokus på förebyggande arbete, det kan innebära att vi måste anpassa vår organisation efter den nya lagstiftningen. I dagsläget ser vi inga komponenter som kan generera kostnadsökningar, men det kan komma att ändras när det nya förslaget presenteras. Målet var att presentera förslaget den 1 december 2018, kommittén har dock begärt en förlängning av arbetet.

En utmaning för socialnämnden är Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om behörighet att utföra vissa arbetsuppgifter i socialtjänstens barn- och ungdomsvård, HSLF-FS 2017:79. Bestämmelsen innebär att socialnämnden ska använda handläggare som har avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant utbildning där man kompletterat med socialt arbete, socialrätt, förvaltningsrätt och psykologi. Från 1 februari 2018 gäller författningen och vi har till den 30 juni 2019 på oss för att se till att handläggare inom sociala barnavården som saknar denna kompetens får denna. Ett samarbete på länsnivå med Mälardalens högskola är på börjat för denna grupps utbildning. På Socialförvaltningen handlar det om 12-14 personer.

Den 13 juni beslutade Sveriges riksdag att barnkonventionen ska inkorporeras i Svensk lag den 1 januari 2020. Det är ett stort steg i arbetet med barnets rättigheter och innebär att fler organisationer och verksamheter behöver förändra rutiner och arbetssätt för att arbeta rättighetsbaserat. Ett kommunövergripande arbete behöver påbörjas under 2019, för att analysera möjligheter och risker med den nya lagstiftningen.

Under 2019 kommer en länsbaserad gemensam socialjour att genomföras. Eskilstuna kommun är uppdragstagare. Kostnaden för år 1 kommer att ligga på 30 kr/innevånare och från år två kommer kostnaden regleras genom en fast del och på antalet ärenden. Merkostnaden för år 1 kommer att ligga på 300 000 kr och förväntas minska under nästkommande år. Fördelen med denna modell är att arbetsmiljön förbättras för de socialhandläggare som i dag har beredskap

både för vår egen kommun och Vingåkers kommun. Bitvis har belastningen varit hög vilket inneburit dubbel belastning för de medarbetare som har beredskapen.

I kommunens övergripande plan med budget 2018-2020 fick socialnämnden i uppdrag att minska kostnaderna för försörjningsstödet och externa placeringar. När det gäller försörjningsstödet så ligger det till stor del kopplat till uppdraget tillsammans med Viaddidaktnämnden och Samhällsbyggnadsförvaltningen som nämns under avsnittet Tillväxt, jobb och egen försörjning. När det gäller minskningen av kostnaden för externa placeringar så har vi gjort en gemensam genomlysning av alla våra placeringar för barn, unga och vuxna. När det gäller vuxenplaceringar så ser vi en tydlig trend att psykisk ohälsa ökat dominerar och då i kombination med missbruk. Vi ser även att de placerade har stort behov av studiekomplettering, vård för psykisk ohälsa och omvårdnad. Därför är det mycket viktigt med samverkan internt med Vård- och omsorgsförvaltningen, Bildningsförvaltningen och Viadidakt samt externt framförallt med landstingets psykiatri som vi kommer att ha ett möte med i höst för att bygga upp ett samarbete med mål att förebygga placeringar och slutenvård. När det gäller barn- och ungdomsplaceringar så är trenden mer mångfacetterad men vi kan se några orsaker som sticker ut och det är grovt uppfostringsvåld, hedersrelaterat våld och förtryck samt omfattande kognitiva svårigheter hos barn och föräldrar som leder till omsorgsbrist.

När det gäller uppfostringsvåld så kan det nämnas att vi haft 32 ärenden kopplat till Barnahus Nyköping, vi stod för över 30 procent av ärendena där. Barnahus Nyköping är knutpunkten för samverkan mellan socialtjänsten i Nyköping, Oxelösund, Gnesta, Trosa, Katrineholm, Flen och Vingåker, Polismyndigheten, Landstingets Barn- och Ungdomspsykiatri (BUP) och Barn- och ungdomskliniken samt Åklagarkammaren för barn som misstänkts vara utsatta för fysiskt/psykiskt och sexuellt våld.

Kommunerna i länet har tillsammans med Landstingets Barn- och ungdomspsykiatri tagit fram ett samverkansavtal för placeringar i familjehem och på institution.

Vi kommer också inom ramen för uppdraget att under hösten 2018 och in i 2019 se över flödet mellan myndighetsbeslut och öppenvård för att säkra hur öppenvården kan svara upp mot de beslut som tas inom myndighetsavdelningen. Där målet är att genom lösningar internt kan förebygga placeringar och minska placeringstiden.

För att lyckas med att minska kostnaderna för försörjningsstöd och externa placeringar krävs ett uthålligt och strategiskt samarbete både internt och externt, mellan förvaltningar och nämnder, med Landstinget, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Migrationsverket. "Av med klubbtröjan och på med landslagströjan".

Säkerställandet av den ordinarie bemanning, framförallt inom myndighetsutövningen, är en fortsatt prioriterad utmaning inom socialförvaltningen. Verksamheten har under många år haft stora svårigheter att rekrytera socionomer och den nuvarande lösningen med inhyrda socionomkonsulter innebär mycket höga kostnader för förvaltningen. En plan för utfasning av socionomkonsulter har därför tagits fram, men bedömningen är att utfasning inte är möjlig i samma takt som planerat och behovet kommer att kvarstå även efter 2018. Många av de nyanställda socionomerna inom socialförvaltningen kommer direkt från utbildning och har behov av inskolning. Under april-maj fördubblades ärendeinströmingen mot månaderna innan vilket inneburit att den planerade utfasningen av konsulter stannat av. Den 28 juni 2018 hade vi 198 öppna utredningar, den högsta siffran från 2015.

Från 2017 har förvaltningen beviljats ett marknadstillägg för socialsekreterare inom den sociala barnvården. Kommunledningsförvaltningen tog fram beräkningsgrunden. Tillägget var på en miljon kronor per år till och med 2018. Syftet med marknadstillägget var att säkra kompetensförsörjning av socialsekreterare inom detta verksamhetsområde, både genom

rekrytering och för att kunna behålla dessa. Kommer marknadstillägget för denna grupp att tas bort riskerar vi både att förlora personal och vårt varumärke som attraktiv arbetsgivare i konkurrens med kringliggande kommuner. Dessutom behöver personal som fått marknadstillägget kunna behålla detta som ordinarie lön framledes.

När det gäller vårt varumärke som attraktiv arbetsgivare fortsätter vi vårt arbete med god och säker arbetsmiljö, nära ledarskap, stöd av administrativ personal och specialistfunktioner. När det gäller nära ledarskap behöver vi se över belastningen på vissa chefs- och verksamledarfunktioner. Ombyggnationen av våra lokaler utifrån Arbetsmiljöverkets krav kommer under 2019 att påtagligt förbättra arbetsmiljön. Vi kommer även att se över vår kompetensförsörjningsplan som måste vara kompatibel med den kommunövergripande plan som HR-kontoret tagit fram.

Socialnämnden arbetar ständigt med att förbättra sin tillgänglighet genom att ha uppdaterad information på webben och broschyrer som beskriver våra olika verksamheter. Kommunen har beslutat om en ny webbplatsform. Staben ska under året arbeta med att förbättra informationen på kommunens nya webb för att underlätta för kommunens invånare att hitta den information och de tjänster de söker efter.

8.2 Översyn av indikatorer

Ej aktuellt

9 Prioriterade investeringar

Ombudgetering från år 2018 till år 2019 kommer att ske för investeringen Möbler och inventarier ny våning eftersom byggnationen har påbörjats men färdigställs under år 2019. Ombudgetering från år 2018 till år 2019 kommer även ske för investering Digitalisering - utveckling/datorprogram. Här inväntar resultatet av ett pilotprojekt i Göteborgs kommun genomförd av CGI, leverantör av vårt verksamhetssystem Treserva.

Kategori	Benämning	Budget (tkr)			Driftkostnad (tkr)		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020
1-6							
4	Möbler och inventarier ny våning	400	100	100	80	100	100
4	Digitalisering - Utveckling/datorprogram	300	100	100	100	130	160
1	Arbetsmiljö SOCN	600	600	600	100	100	100
	Total budget	1 300	800	800	280	330	360

10 Särskilda beredningsuppdrag

Ej aktuellt

11 Bilaga: Nya upphandlingar

Föremål för upphandling	Kategori	Direktupphandling eller upphandling	Leasing Ja/Nej	Tidpunkt	Drift eller investering
Socionomkonsulter	Tjänst	Upphandling	Nej	2019	Drift
Verksamhetssystem	Tjänst	Upphandling	Nej	2021	Investering
Personlarm	Tjänst	Upphandling	Ja, av gps-larmen	2019	Drift

Upphandlingen av verksamhetssystem sker i samarbete med Vård - och omsorgsförvaltningen

Upphandlingen av Larm bör ske i samverkan med berörda förvaltningar

12 Bilaga: Fördelning av resultatmål samt indikatorer

Enligt övergripande plan med budget 2018-2020

Målområde	Resultatmål/Uppdrag	Indikatorer
Tillväxt, jobb och egen försörjning	Växande handel och besöksnäring <i>KS, KULN, STN</i>	
	Andelen kvinnor och män med ekonomiskt bistånd som övergår till egen försörjning ska öka <i>VIAN, SOCN</i>	Andelen kvinnor och män med ekonomiskt bistånd som övergår till egen försörjning Andel personer (från Katrineholm) med ekonomiskt bistånd som anvisas till Viadidakt som går vidare till egen försörjning
Attraktiva boende- och livsmiljöer		
Utbildning		
Omsorg och trygghet	Barn och ungdomar i behov av stöd från socialnämnden ska i ökad utsträckning upptäckas tidigt och få insatser där barnets behov sätts i centrum <i>BIN, KULN, SOCN</i>	Antal informationsbesök av socialsekreterare på förskola, BVC och skola
		Genomsnittlig utredningstid för individ- och familjeomsorgens utredningar avseende barn och ungdomar 0-20 år
		Andel av barn som kommunen placerar i familjehem/på institution som genomgår hälso- och tandvårdsundersökning i samband med socialnämndens första placering av individen
		Andel barn i familjehem som besökts minst en gång per kvartal
	Fortsatt utveckling av socialnämndens insatser utifrån den enskildes behov <i>SOCN</i>	Andel brukare som upplever att behovet är tillgodosett
		Andel brukare som upplever att socialförvaltningen har god tillgänglighet och bra bemötande
	Ökad trygghet och säkerhet för kommunens invånare <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, VSR</i>	Invånarnas bedömning av tryggheten i kommunen
		Andel av till kommunen inkommande uppdrag avseende klottersanering som slutförs inom 24 timmar
		Antal anmälda våldsbrott i kommunen (per 100 000 invånare)
		Antal personer som skadas eller omkommer i olyckor som föranleder räddningsinsats
Andel olyckor där räddningstjänstens första enhet kommer fram inom målsatt tid		
Antal personer som utbildats av räddningstjänsten kring olycksförebyggande och olycksavhjälpande åtgärder		
Andel av de olyckor som föranlett räddningsinsats där en första skadebegränsande åtgärd gjorts av enskild		
Kultur, idrott och fritid	Fler invånare ska delta aktivt i kultur-, idrotts- och fritidslivet <i>BIN, KULN, STN, SOCN, VON</i>	Andel invånare som upplever sig vara delaktiga i kulturlivet i Katrineholm
		Andel invånare som upplever sig delaktiga i idrottslivet i Katrineholm

Målområde	Resultatmål/Uppdrag	Indikatorer
		Antal deltagare i Perrongens gruppverksamheter
		Antal deltagare/besökare i kultur- och turismnämndens programverksamhet
		Antal medlemmar i föreningar som sorterar under kultur- och turismnämnden
		Antal deltagare/besökare i kulturföreningarnas program
		Antal aktiva låntagare på Katrineholms bibliotek
Hållbar miljö	Ökad andel miljöbilar i kommunens verksamheter <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB</i>	Andel miljöbilar av totalt antal bilar i kommunkoncernen
	Kommunens energiförbrukning ska minska <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB</i>	Minskning av energianvändning i kommunens verksamhetslokaler sedan 2008
Ekonomi och organisation	Resultatet ska uppgå till minst en procent av skatteintäkterna <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Resultat i förhållande till skatteintäkter och utjämning
	Nettodriftskostnaderna ska inte öka snabbare än skatteintäkterna <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Nettodriftskostnaderna ska inte öka snabbare än skatteintäkter och utjämning, måluppfyllelse
	Kommunens lokalresurser ska utvecklas för ökad funktionalitet, kostnadseffektivitet och kundnöjdhet <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB</i>	Kundnöjdhet avseende KFAB:s verksamhetslokaler
	Kommunens tillgänglighet per telefon och e-post ska förbättras <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Andel invånare som får svar på en enkel e-postfråga inom två arbetsdagar
		Andel invånare som får ett direkt svar på en enkel fråga när de tar kontakt med kommunen via telefon
		Gott bemötande via telefon, andel av maxpoäng
	Tydlig och effektiv kommunikation <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Andel av maxpoäng i SKL:s webbinformationsundersökning utifrån ett invånarperspektiv
		Andel av maxpoäng i SKL:s webbinformationsundersökning utifrån ett företagarperspektiv
	Ökat medarbetarengagemang <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Resultat i undersökningen kring hållbart medarbetarengagemang
	Tryggad personalförsörjning genom utvecklad rekrytering <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Andel påbörjade rekryteringar där tjänsten tillsätts
Andel rekryteringar där tjänsten tillsätts med eftersökt kompetens enligt rekryteringskravprofilen		
Andel anställda med heltid		
Minskad sjukfrånvaro <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Andel sjukfrånvarotimmar av ordinarie arbetstid, totalt	
	Del av sjukfrånvaro som är längre än 60 dagar	